

VILNIAUS R. EGLIŠKIŲ ŠV. JONO BOSKO GIMNAZIJA

PROFESINIO ORIENTAVIMO PASLAUGŲ PLANAS 2024-2025 MOKSLO METAMS

Profesinio orientavimo paslaugų planą sudaro:

- I. Teisinis pagrindas**
- II. Bendrosios programos prielaidos**
- III. Bendrasis karjeros konsultavimo tikslas**
- IV. Programos turinys ir konkretūs tikslai**
- V. Programos įgyvendinimo sąlygos ir metodai**
- VI. Žinių ir įgūdžių tikrinimas – vietoj tradicinio vertinimo**
- VII. Užsiėmimų temos ir valandų paskirstymas pagal klases**

I. Teisinis pagrindas

Su karjeros konsultavimu susijusios veiklos vykdymą švietimo įstaigose, be kita ko, reglamentuoja:

- 2022 m. rugpjūčio 31 d. Nr. V-1334 ĮSAKYMAS DĖL REKOMENDACIJŲ DĖL KARJEROS SPECIALISTŲ FUNKCIJŲ IR PROFESINIO ORIENTAVIMO PASLAUGŲ TEIKIMO ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE PATVIRTINIMO;
- 2022 m. rugpjūčio 24 d. Nr. 847 NUTARIMAS DĖL PROFESINIO ORIENTAVIMO TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO.

II. Bendrosios programos prielaidos

Programa – tai vieningos sisteminės karjeros konsultavimo koncepcijos įgyvendinimas, atsižvelgiant į mokinių raidos etapus, jų interesus ir mokyklos bendruosius planus bei jų vadovų pageidavimus, suprantama kai užsakyta ir planuojama veikla, skirta remti mokinius jų sąmoningo ir savarankiško sprendimų priėmimo procese. Programa paremta keliomis karjeros konsultavimo teorijomis, LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Europos tarptautinio švietimo sąjungos rekomendacijomis.

Pagrindinė programos prielaida – parinkimas užsiėmimų turinio, susijusio su sąmoningo savo karjeros formavimo procesu, atsižvelgiant į moksleivių raidos pokyčius, lemiančius jų įgyvendinimą kiekviename ugdymo etape. Pagal modulinę programos struktūrą karjeros kompetencijos ugdomos ir kiekviena klasė įgyvendina tikslus iš visų keturių nurodytų sričių: Savęs pažinimas; Karjeros galimybių pažinimas; Karjeros planavimas; Karjeros įgyvendinimas. Vėlesniais mokymosi metais turinys nuosekliai gilinamas bei plečiamas.

III. Bendrasis karjeros konsultavimo tikslas

Karjeros konsultavimo tikslas – parengti mokinius atsakingai planuoti savo karjeros kelią ir priimti sprendimus dėl tolesnio mokslo pasirinkimo, suvokiant savo stiprybes ir išmanant darbo rinką bei švietimo sistemą su karjeros specialisto pagalba.

IV. Programos turinys ir konkretūs tikslai

Programa apima keturias konkrečių tikslų sritis, kurios taip pat lemia profesinio orientavimo programos turinį:

1. **Savęs pažinimo sritis:** asmenybės interesai, gebėjimai ir talentai, stipriosios ir silpnosios pusės kaip galimos tobulėjimo sritys, apribojimai, kompetencijos (žinios, įgūdžiai ir nuostatos), vertybės, profesiniai polinkiai, sveikatos būklė.

2. **Karjeros galimybių pažinimo sritis,** apimanti: mokymosi galimybes, informaciją apie profesijas ir darbo rinką, gebėjimą joje orientuotis, įsidarbinimo galimybes, mokymąsi visą gyvenimą, įvairias darbo formas, darbo pasaulio kaitą.

3. **Karjeros planavimas,** apimantis: gebėjimą kelti gyvenimo bei profesinius tikslus, nustatyti gyvenimo prioritetus, koreguoti juos, gebėjimą priimti bei keisti sprendimus, karjeros plano sudarymą.

4. **Karjeros įgyvendinimas:** karjerai svarbiausių bendrųjų kompetencijų taikymas bei tobulinimas.

Programos tikslai ir mokinių pasiekimai:

Srityse:

1. **Savęs pažinimas** – mokinys:

- 1.1. susipažįsta su karjerai svarbiomis asmenybės charakteristikomis;
- 1.2. susipažįsta su supančia socialine aplinka ir socialinėmis vaidmenimis.

2. **Karjeros galimybių pažinimo sritis** – mokinys:

- 2.1. savarankiškai randa ir efektyviai naudoja karjeros informaciją;
- 2.2. susipažįsta su mokymosi visą gyvenimą galimybėmis;
- 2.3. susipažįsta su kintančiu darbo pasauliu.

3. **Karjeros planavimas** – mokinys:

- 3.1. išsikelia gyvenimo ir karjeros tikslus;
- 3.2. savarankiškai priima karjeros sprendimus;
- 3.3. sudaro ir atnauja karjeros planą.

4. **Karjeros įgyvendinimas** – mokinys:

- 4.1. taiko ir tobulina karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas;
- 4.2. sėkmingai pereina iš mokyklos į kitą karjeros (mokymosi ar darbo) aplinką;
- 4.3. efektyviai ieško darbo.

V. Programos įgyvendinimo sąlygos ir metodai

Programoje numatyti tikslai turi būti pasiekti:

- a) per ugdymo karjerai užsiėmimus, kuriuos veda karjeros specialistas;
- b) per grupines bei individualias karjeros konsultacijas, kurias organizuoja karjeros specialistas gyvai ir nuotoliniu būdu;
- c) per profesinį veiklinimą – vizitai, ekskursijos, skirtos pažinčiai su įvairiomis profesijomis;
- d) per informavimą – informaciniai vizitai į klases bei renginiai karjeros tema;
- e) per papildomų veiklų organizavimą (pvz. praktika, mainų programos, projektinė veikla, teminės stovyklos, šešėliavimas ir kt.

Šių vizitų ir veiklų organizavimo dėka moksleiviai turi galimybę tiesiogiai susisiekti su profesijų/specialybių atstovais ir tokiu būdu tapti atviri ir orientuoti į darbo rinką bei darbdavius, gali susieti konkrečios profesijos reikalavimus su savo poreikiais ir galimybėmis.

Vienas iš svarbiausių programos įgyvendinimo elementų turėtų būti mokinių, karjeros specialisto ir kitais sprendimų priėmimo procesą palaikančiais specialistais (psichologu, pedagogu, psichologinės tarnybos darbuotoju) individualūs susitikimai.

Profesinio orientavimo užsiėmimai turėtų būti vedami taikant aktyvaus mokymosi metodus (darbas poromis ir grupėmis, abipusis mokymas, diskusija, atkaklus klausinėjimas, praktinis tyrimas, skaitmeninių mokymosi objektų naudojimas, grafinės tvarkyklės), parenkamus atsižvelgiant, be kita ko, į dalyvių amžių ir siekiamus tikslus.

Aktyvaus mokymosi metodais paremtų užsiėmimų metu mokiniai konstruoja žinias, mokosi mokytis, planuoti ir organizuoti savo darbą. Šie metodai padeda lavinti besimokančiųjų vaizduotę, didina jų aktyvumo, savarankiško mąstymo ir veikimo lygį, prisideda prie mokymosi motyvacijos ir atsakomybės už atliktas užduotis didinimo. Tokių užsiėmimų metu mokinys planuoja, imasi veiksmų, sprendžia, ginčijasi, pats įsivertina savo veiksmus. Jis mokosi per patirtį, o patyrimas ir bendradarbiavimas grupėje įgalina ugdyti asmenines ir socialines kompetencijas, taip paruošdamas savarankiškiems, sąmoningiems ugdymo ir profesiniams sprendimams.

Su karjeros konsultavimu susijusi veikla, be kita ko, turėtų būti vykdoma: naudojant šiuolaikines informacines ir komunikacijos technologijas, kurios padidins užsiėmimų patrauklumą ir tuo pačiu pagerins mokinių pagrindines kompetencijas.

Tai turi būti suplanuota programa, kuri gali būti prieinama mokiniams, tėvams ir mokytojams. Per užsiėmimus turi būti pateikta naujausia informacija, kuri padės orientuotis švietimo sistemoje ir darbo rinkoje.

VI. Žinių ir įgūdžių tikrinimas – vietoj tradicinio vertinimo

Pagrindinė mokymosi proceso dalis yra vertinimo sistemos naudojimas siekiant patikrinti besimokančiųjų pažangą ir įsitraukimą į mokymosi procesą. Tai galima padaryti per:

- klausimų uždavimą pamokų metu (dėl turinio supratimo, temos tęstinumo/pratęsimo poreikio, užsiėmimų patrauklumo);
- trumpus testus (pvz., naudojant internetines priemones) pagrindinėmis temomis, sąvokomis
- prisistatymą – būdas paskatinti mokinius dalytis idėjomis ir informacija;
- portfolio– rinkinio, kuriame dokumentuojama mokinių patirtis ir tai, ką jie išmoko pamokų metu, parengimą;
- rašytines užduotis – pvz. ataskaitos rašymą apie savo darbo patirtį;
- CV, motyvacinių laiškų, paraiškų rašymą;
- dalyvių autorefleksiją ir įsivertinimą (laisvi pasisakymai užsiėmimų pabaigoje naudojant
- daugiausia asociacijos ir analoginį mąstymą);
- pedagogų nuomonę ir atsiliepimus;
- darbo pokalbių simuliacijas.

VII. Užsiėmimų temos ir valandų paskirstymas pagal klases

1-4 klasė

Apimtis mokslo metams – 5 val. Iš kurių:

- ugdymas karjerai – 3 val.
- konsultavimas – 0 val.
- informavimas (įskaitant profesinį veiklinimą) – 2 val.

Pamokų temos 1 klasei:

- 1) *Kas aš esu ir ką aš moku*
- 2) *Spalvotos profesijos*
- 3) *Kodėl ir kaip žmonės mokosi*
- 4) *Vykstame į kelionę*

Pamokų temos 2 klasei:

- 1) *Mano skirtumai ir panašumai su kitais*
- 2) *Koks mano logotipas*
- 3) *Mano tėvų profesija*
- 4) *Aš mažasis verslininkas*

Pamokų temos 3 klasei:

- 1) *Mano skirtumai ir panašumai su kitais*
- 2) *Sukurk savo svajonių prekių ženklą*
- 3) *Mano tėvų profesija*
- 4) *Mažasis verslininkas. Verslo idėjos kūrimas*

Pamokų temos 4 klasei:

- 1) *Mano skirtumai ir panašumai su kitais*
- 2) *Sukurk savo svajonių prekių ženklą*
- 3) *Mano tėvų profesija*
- 4) *Mažasis verslininkas. Verslo idėjos kūrimas*

5-8 klasė

Apimtis mokslo metams – 9 val. Iš kurių:

- ugdymas karjerai – 4 val.
- konsultavimas – 1 val.
- informavimas (įskaitant profesinį veiklinimą) – 4 val.

Pamokų temos 5 klasei:

- 1) *Kas aš esu?*
- 2) *Supergalia– mano stipriosios pusės. Fortunos ratas*
- 3) *Mano karjeros žemėlapis*
- 4) *Curriculum Vitae - MAMA*
- 5) *Negyvenamoje saloje*

Pamokų temos 6 klasei:

- 1) *40000 profesijų. Kaip išsirinkti?*
- 2) *Kūrybiškumo kompetencija: Skrisk, aitvare, skrisk*
- 3) *Mano karjeros žemėlapis*
- 4) *Curriculum Vitae - MAMA*
- 5) *Ateities profesijos. Fortunos ratas*

Pamokų temos 7 klasei:

- 1) *Mano profesinė svajonė. Tikslų ir veiksmų planas*
- 2) *Mano stiprybės. Gebėjimai ir sėkmė*
- 3) *Mano svajonių gyvenimas. Autoportretas*
- 4) *Mokymasis visą gyvenimą*
- 5) *Ateities profesijos. Fortunos ratas*

Pamokų temos 8 klasei:

- 1) *Savęs pažinimas. Vasaros prisiminimai*
- 2) *Gebėjimai ir sėkmė*
- 3) *Savivertė ir pasitikėjimas savimi*

- 4) *Mano karjeros žemėlapis*
- 5) *Išsilavinimas Lietuvoje – profesinės mokyklos*

I-II gimnazijos klasės

Apimtis mokslo metams – 15 val. Iš kurių:

- ugdymas karjerai – 6 val.
- konsultavimas – 3 val.
- informavimas (įskaitant profesinį veiklinimą) – 6 val.

Pamokų temos I gimnazijos klasei:

- 1) *Savęs pažinimas. Karjeros kryptys*
- 2) *Savęs pažinimo testų sprendimas. Balanso ratas*
- 3) *Lietuvos švietimo sistema. Praktinis darbas su LAMA BPO ir AIKOS*
- 4) *Mano karjeros planas*
- 5) *CV rašymo teorija*
- 6) *Šiuolaikinė darbo rinka*

Pamokų temos II gimnazijos klasei:

- 1) *Savęs pažinimas. Karjeros kryptys*
- 2) *Savęs pažinimo testų sprendimas. Balanso ratas*
- 3) *Lietuvos švietimo sistema. Praktinis darbas su LAMA BPO ir AIKOS*
- 4) *Mano karjeros planas*
- 5) *CV rašymo dirbtuvės*
- 6) *Pirmosios darbo patirtys. Savanorystė, darbo paieška*

III-IV gimnazijos klasės

Apimtis mokslo metams – 15 val. Iš kurių:

- ugdymas karjerai – 6 val.
- konsultavimas – 3 val.
- informavimas (įskaitant profesinį veiklinimą) – 6 val.

Pamokų temos III gimnazijos klasei:

- 1) *Įvadinė pamoka į JUNIOR ACHIEVEMENT „šešėliavimo“ programą*
- 2) *Savęs pažinimas. Profesijų analizė (pagal JA programą)*
- 3) *CV ir motyvacinio laiško rašymo dirbtuvės (pagal JA programą)*
- 4) *„Šešėliavimo“ vizitas įmonėje/ įstaigoje/ organizacijoje (pagal JA programą)**
- 5) *„Šešėliavimo“ aptarimas. Padėkos laiško rašymas (pagal JA programą)**
- 6) *Naujienos Lietuvos švietimo sistemoje. Praktinis darbas su LAMA BPO ir AIKOS*
- 7) *Karjeros planavimas*
- 8) *Profesinė patirtis, įsidarbinimo galimybės*

**dalyvauja tik atrinkti mokiniai*

Pamokų temos IV gimnazijos klasei:

- 1) *Įvadinė pamoka į JUNIOR ACHIEVEMENT „šešėliavimo“ programą*
- 2) *Savęs pažinimas. Profesijų analizė (pagal JA programą)*
- 3) *CV ir motyvacinio laiško rašymo dirbtuvės (pagal JA programą)*
- 4) *„Šešėliavimo“ vizitas įmonėje/ įstaigoje/ organizacijoje (pagal JA programą)**

- 5) „Šešėliavimo“ aptarimas. Padėkos laiško rašymas (pagal JA programą)*
- 6) Naujienos Lietuvos švietimo sistemoje. Praktinis darbas su LAMA BPO ir AIKOS
- 7) Karjeros planavimas
- 8) Bendrasis priėmimas į studijas. Etapai

**dalyvauja tik atrinkti mokiniai*

Profesinio veiklinimo planas:

Dalyvavimas Junior Achievement „šešėliavimo“ programoje, kasmetinėje studijų mugėje, konferencijoje moksleiviams „Nuo nulio iki milijono“. Išvykos į profesines bei aukštąsias mokyklas. Karjeros diena „Karjeros keliu kartu su Dievu“. Pamokos: Vilniaus Universitete, VilniusTech, TechIn. Išvyka į Vilniaus oro uostą.

Užsiėmimų temos bei jų eiliškumas gali nežymiai keistis, atsižvelgiant į mokinių interesus, jų susidomėjimą viena ar kita tema, profesinio veiklinimo galimybes.

Planą sudarė
Vilniaus rajono pedagoginės ir psichologinės tarnybos
Karjeros konsultantė Barbara Rynkun

(Parašas)